ΕΤΟΣ Β'. ΑΘΗΝΑΙ—15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1877. ΑΡΙΘ. 22.

ΑΘΗΝΑΪΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Ἐν Ἑλλάδι.... Δρ. ν. 3.—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ » » 3.50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ
ΤΙΜΑΤΑΙ
Λεπτῶν..... 20
261—Γραφεῖον ὁδ. Ἑρμοῦ—261

Ἡ ὀργὴ πυρπολεῖ τὴν οἰκίαν, καὶ πάντα τὰ πνεύματα, ἐπασχολοῦνται ἐκ τῆς ταραχῆς, καὶ σκοποῦσιν ἐξώθησιν, ἄμυναν, δυσαρέσκειαν καὶ ἐκδίκησιν. Εἶναι μικρὰ μανία, καὶ αἰώνιος ἐχθρὸς τῆς συνδιαλέξεως καὶ τερπνῆς συνομιλίας· ἐπιδιώκει τὸν ἴδιον σκοπὸν μετὰ πάσης ζέσεως, διορατικότητος καὶ δραστηριότητος, καὶ μετὰ ταχυτέρας κινήσεως λίαν θερμοῦ καὶ ἠλλοιωμένου αἵματος. Εἶναι πυρετὸς ἐν τῇ καρδίᾳ, ἕξαψις ἐν τῇ κεφαλῇ, πῦρ ἐν τῷ προσώπῳ, ξίφος ἐν τῇ χειρὶ, καὶ καθολικὴ μανία· ἑπομένως οὐδέποτε δύναται ὁ ὑπ' αὐτῆς κατεχόμενος νὰ ἔχῃ διάθεσιν νὰ προσευχηθῇ. Διότι ἡ προσευχὴ εἶναι ἡ εἰρήνη τοῦ πνεύματος ἡμῶν, ἡ ἠρεμία τῶν λογισμῶν ἡμῶν, ἡ ὁμαλότης τῆς ἀναμνήσεως, ἡ ἕδρα τῆς σκέψεως, ἡ παῦσις τῶν φροντίδων ἡμῶν, καὶ ἡ γαλήνη μετὰ τὴν ἐν ἡμῖν τρικυμίαν· ἡ προσευχὴ εἶναι τὸ ἐξαγόμενον ἡσύχου νοὸς, ἀταράχων λογισμῶν· εἶναι ἡ θυγάτηρ τῆς εὐσπλαγχνίας καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς γλυκύτητος· ὁ παρακαλῶν τὸν Θεὸν μετ' ὀργῆς, ἤτοι, μετὰ τεταραγμένου καὶ ἐν ἀνωμαλίᾳ διατελοῦντος πνεύματος, εἶναι ὡς τὸν ἀποσυρόμενον ἐν μάχῃ ὅπως συλλογισθῇ, τὸν κατασκηνοῦντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ στρατοῦ, καὶ τὸν ἐκλέγοντα φρουρὰν ἐν τοῖς μεθορίοις ὅπως μείνῃ ἐν αὐτῇ ἥσυχος. Ἡ ὀργὴ εἶναι ἐντελὴς ἀπαλλοτρίωσις τοῦ νοὸς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἑπομένως εἶναι ἐναντία πρὸς τὴν προσοχὴν ἐκείνην, ἥτις παρουσιάζει τὰς δεήσεις μας κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν πρὸς τὸν Θεόν. Οὕτω δὲ εἶδον ἐγὼ κορυδαλὸν ἐγειρόμενον ἀπὸ τῆς χλοερᾶς αὐτοῦ κλίνης, καὶ ὑψούμενον πρὸς τὰ ἄνω, καὶ ψάλλοντα ὡς ὑψοῦτο, καὶ ἐλπίζοντα νὰ φθάσῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ ἐγειρόμενον ὑπεράνω τῶν νεφῶν· ἀλλὰ τὸ δυστυχὲς πτηνὸν ἐξεδιώχθη ὀπίσω ὑπὸ τῆς ἰσχυρᾶς βοῆς ἀνατολικοῦ ἀνέμου· τῆς δὲ κινήσεως αὐτοῦ γενομένης ἀτάκτου καὶ ἐπισφαλοῦς, κατερχόμενον πλειότερον ἐν πάσῃ πνοῇ τῆς τρικυμίας ἢ ὅσον ἠδύνατο νὰ κρατηθῇ διὰ τῆς ἰσορροπήσεως καὶ συχνῆς ζυγίσεως τῶν πτερύγων του, ἑωσοῦ τὸ μικρὸν πλάσμα ἠναγκάσθη νὰ καθίσῃ καὶ συσταλῇ, ἑωσοῦ ἡ θύελλα παρῆλθεν. τότε δὲ ἐξετέλεσεν εὐτυχῆ φυγὴν, καὶ ἐγερθὲν ἔψαλε, ὡσανεὶ εἶχε μάθει τὴν μουσικὴν καὶ τὴν κίνησιν παρά τινος ἀγγέλου. *

«Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ διαταγμοῦ.»

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΟΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΟΥ.

[Συνέχεια καὶ τέλος].

«Θεά, ἀπεκρίθη τότε ἐκείνη μετὰ συστολῆς, παρῆλθον οἱ χρόνοι, καθ' οὓς τὰ τέκνα τῆς δύσεως τὰ ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς μούσης ἐκτραφέντα ἔτεινον πρός με χεῖρας ἀρωγούς. Οἱ εὐγενεῖς ἐκεῖνοι ἄνδρες, ὧν τὰ ὀνόματα ἀθάνατα ἀείποτε τηρῶ ἐν τῇ καρδίᾳ μου, πρὸ πολλοῦ ὑπέστησαν τὴν εἰς τοὺς θνητοὺς ἀναπόφευκτον μοῖραν· καὶ νῦν, ὅτε ὁρίζων πολυτάραχος ἀνοίγεται εἰς τὸ στάδιον τῆς φιλοδοξίας, ὅτε τὸ συμφέρον μόνον ψυχρὸν καὶ ἀπαθὲς ἀντικατέστησε τὸ αἴσθημα τῆς δικαιοσύνης, νῦν βέβηλος γλῶσσα ἀποκαλεῖ τὴν χώραν μου, χώραν ληστῶν καὶ βαρβάρων, νῦν οἱ τὸ βασίλειόν μου φειδωλῶς διαχαράξαντες μειδιῶσι σκω-

* Jeremy Taylor.

πτικῶς διὰ τὴν σμικρότητά μου. Ἀναξιοπαθοῦσα λοιπὸν καὶ παραγνωριζομένη ὑπὸ τίνος θέλω ἐνισχυθῆ κατὰ τὴν ἄνισον ταύτην πάλην;

«Θάρρει, ὦ τεθλιμμένη γύναι, ἡ Πρόνοια μάτην δὲν ἔδωκεν εἰς τὸν Ἕλληνα τὴν φιλοπατρίαν, ὡς τὸ ἰδιάζον αὐτοῦ χαρακτηριστικόν. Μακρὰν εἰς τὰ ἀπώτατα μέρη τοῦ κόσμου οὗτος εὑρισκόμενος σκιρτᾷ ὁσάκις ἀκούει τὸ ὄνομα τῆς γενεθλίου αὐτοῦ γῆς. Ὦ Ἑλλάς, τὰ τέκνα σου πανταχοῦ τῆς ὑφηλίου διεσπαρμένα πρὸς σέ, τὴν ποθεινήν των μητέρα, στρέφουσι μετὰ στοργῆς τὸ βλέμμα, καὶ μετὰ μόχθων καὶ κινδύνων τὴν περιουσίαν αὐτῶν ἐπὶ ξένης συνάζοντα, προσέρχονται τέλος ἵνα καταθέσωσι παρὰ τοὺς πόδας σου τοὺς καρποὺς τῶν κόπων των! Ὤ, εἴθε ποτὲ ὁ φθονερὸς τῶν παθῶν δαίμων νὰ μὴ μολύνῃ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Ἕλληνος τὴν ἱερὰν ταύτην ἀγάπην· εἴθε οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν νὰ μὴ ἀνταλλάξῃ ποτὲ τὴν δικαίαν κατὰ τῶν διωκτῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀγανάκτησιν ἀντὶ οὐδεμιᾶς ἀνθρωπίνης εὐτυχίας οἱασδήποτε. Ἀναρίθμητα στίφη βαρβάρων σε κατεπάτησαν ἀνηλεῶς, νεκρικὸς πέπλος ἐκάλυψε τὴν μαρανθεῖσαν μορφήν σου, ἀλλὰ δύναμις θεία ὡραίαν καὶ πάλιν σε ἐξήγειρεν ἐκ τῆς ἀλγεινῆς σου ἐκείνης νάρκης. Μὴ φοβοῦ· ἐὰν ξένοι λαοὶ διήρπασαν τὰ προγονικά σου κειμήλια, ἐὰν οἱ Ὀλύμπιοι τὴν βαρβαρότητα διαφυγόντες εὗρον ἄσυλον εἰς τὰς μεγαλοπόλεις τῆς Δύσεως, ἐκεῖνοι ὑπὸ τὸν σκυθρωπὸν ἐκεῖνον οὐρανὸν εὑρισκόμενοι ποθοῦσι πάντοτε τὸν γλυκὺν τῆς φίλης πατρίδος των οὐρανόν. Ὁ δαίμων τῆς καταστροφῆς ἐπεκάθισεν βαρὺς εἰς τὰ μνημεῖα τοῦ παρελθόντος μεγαλείου σου· σωροὶ ἐρειπίων κεῖνται περὶ ἐμὲ τὰ εἰς τὴν σοφίαν ἀφιερωθέντα τεμένη, ἀλλ' ἐνταῦθα εἰς τοὺς προσφιλεῖς μοι τούτους τόπους ἀγαπῶ πάντοτε νὰ περιφέρωμαι ἀναπολοῦσα τοὺς χρόνους καθ' οὓς ἡ χαρίεσσα Νίκη μειδιῶσα ἔτεινε πρός με τὸν στέφανον τῆς δόξης. Ἀλλ' ὁ προσφιλής μοι ἐκεῖνος ἄγγελος ἐκτείνας τὰς χρυσᾶς πτέρυγάς του ἀπέπτη περίλυπος μακρὰν τῆς χειρός μου ὁ Ἑλληνισμὸς ὁ ὑπερηφάνως τὸν κόσμον διατρέξας ὠχριᾷ νῦν καὶ κλονίζεται τὸν περὶ τῶν ὅλων ἀγωνιζόμενος ἀγῶνα, καὶ ἐνῷ οἱ λαοί, οὓς διέσωσεν ἐκ τῆς βαρβαρότητος μετ' ἐγωϊστικῆς ἀπαθείας θεωροῦσι τὸ σπαραξικάρδιον τῆς ἀγωνίας του θέαμα, αἱ σκιαὶ τῶν διδασκάλων τῆς ἀνθρωπότητος παρωργισμέναι ἐξεγείρονται ἐκ τῶν τάφων των καὶ ἡ μοῦσα κλίνουσα τὸ σκεπτικὸν μέτωπόν της θρηνεῖ σιωπηλῶς. Σπεῦσον λοιπόν, ὦ ποθεινὴ τοσούτων καρδιῶν ἐλπίς, σπεῦσον ἐκεῖ ἔνθα οἱ βαρυαλγοῦντες λαοί σὲ καλοῦσι.»

«Ἀλλ' ὦ θεὰ οἱ καταχθόνιοι συνδυασμοὶ τοῦ ἐχθροῦ μου πρὸ αἰώνων πλέκονται κατ' ἐμοῦ. Ἡ ἀπληστία δάκνει ὡς ἔχιδνα τὴν αἱμοχαρῆ αὐτοῦ καρδίαν καὶ τὸ κράτος αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς κατασκοπίας φρουρούμενον ἐκτείνεται ἀχανές, ἀπεριόριστον μέχρι τοῦ σημείου καθ' ὃ ἡ φύσις ἀρνεῖται νὰ δώσῃ ζωήν. Ἔθνη ἀναρίθμητα κλίνουσιν ἔντρομα τὸν αὐχενα, ὁσάκις προφέρουσι τὸ ὄνομα τοῦ ἀγερώχου αὐτῶν δεσπότου καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἐλευθερίας ἡ διὰ μέσου τῶν αἰώνων πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα βοῶσα ἐκπνέει πρὶν ἢ φθάσῃ εἰς τὰς ἀκοάς του, ἃς μόναι αἱ οἰμωγαὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ σπαραττομένων λαῶν καταθέλγουσι! πῶς λοιπὸν θέλω δυνηθῆ ν' ἀναχαιτίσω τὸν τρομερὸν τοῦτον ἐχθρόν;»

«Ἡ πάλη εἰς ἣν προσκαλεῖσαι, εἶναι πάλη τῆς ἀληθείας πρὸς τὸ ψεῦδος, τῆς παιδείας πρὸς τὴν ἀμάθειαν, τοῦ φωτὸς πρὸς τὸ σκότος. Ὅτε αἱ φλόγες τῆς Κορίνθου ἀνήγγελλον εἰς τὸν κόσμον τὴν τελευταίαν τῆς ἐλευθερίας ὥραν, ἡ ἀθάνατος μήτηρ σου προσελθοῦσα παρὰ τοὺς σβεννυμένους βωμούς μου, εὐλαβῶς διέσωσε τὴν ἀπ' αὐτῶν ἐκλείπουσαν φλόγα καὶ ταύτην ὡς ἱερὰν παρακαταθήκην ἐμπιστευθεῖσά σοι ἀπῆλθεν εἰς τὰ Ὀλύμπια δώματα. Ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πένθους καὶ τῆς δουλείας, τὸ μυστηριῶδες ἐκεῖνο ζώπυρον θαυματίως κατὰ τῶν βαρβάρων ὑπεραστράψαν σε, κατεφώτισε τὴν Εὐρώπην ὅλην ἐν τῷ μέσῳ τῶν αἰώνων τοῦ σκότους καὶ παρεσκεύασε τὴν εὐδαιμονίαν τῶν νῦν ἀκμαζόντων κρατῶν· ἡ ἱερὰ λοιπὸν αὕτη παρακαταθήκη ἔστω σοι καὶ πάλιν φυλακτήριον ὅπλον. Ἐμφανίσθητι εἰς τὰ νεναρκωμένα πλήθη ὡς πρόδρομός μου ἄγγελος, τὴν λαμπάδα τῆς παιδείας ἀνὰ χεῖρας κρατοῦσα καὶ ἐξέγειρον ἐκ τοῦ ληθάργου τῆς πλάνης τὰς πεπτωκυίας ἐκείνας ψυχάς, αἵτινες ἀνυπόπτως πρὸς καταχθονίους σκοποὺς δουλαγωγούμεναι προετοιμάζουσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν καταστροφήν. Καὶ ὅταν ἐξηντλημένη καὶ αἱματόφυρτος καταπέσῃς ὑπὸ τὰ βέλη τοῦ ἐχθροῦ, ὅταν ἡ νεκρικὴ ὠχρότης ἐπισκιάσει τὴν γλυκεῖαν μορφήν σου καὶ ὁ δαίμων τοῦ θανάτου περιίπταται πλησίον σου κροτῶν τὰς μελαίνας πτέρυγάς του· ὅταν ὁ ἐχθρὸς ἐξορμήσῃ κατά σου ἵνα σβύσῃ τὴν ἱερὰν ἐκείνην λαμπάδα ἣν, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἀγωνίᾳ οὐδέποτε θέλεις ἐγκαταλείψει, ὅταν ἐν τῇ βαρβάρῳ αὐτοῦ χαρᾷ ἑτοιμασθῇ νὰ κατασπαράξῃ τὸ θῦμά του, θέλω τότε ἐπιφανῆ εἰς τοὺς ἀσεβεῖς ἐκείνους. Ὁ κεραυνὸς τῆς θείας δίκης θέλει αἴφνης ἀντηχήσει καὶ τὸ φέγγος τῆς ἀληθείας θέλει ἀποκαλύψει τὰ ἐν τῷ σκότει διαπραχθέντα ἐγκλήματα καὶ ἐκεῖ εἰς τὰ ἄγρια βάραθρα τοῦ Ταρτάρου, ἔνθ' ἀκτὶς φωτὸς οὐδέποτ' εἰσδύει, ἐκεῖ θέλω κατακρημνίσει τὸν ὑπερόπτην ἐκεῖνον, ὅστις προητοίμασε τὸν ὅλεθρον ἔθνους εὐγενοῦς καὶ γενναίου.»

Ταῦτα εἰποῦσα ἡ Ἀθηνᾶ μετὰ φωνῆς βροντώδους ἀνέλαβε τὴν παρὰ τοὺς πόδας της ἀσπίδα καὶ ἀπεμακρύνθη μὲ βῆμα βραδὺ καὶ μεγαλοπρεπές. Ἐκλαγξε τότε τὸ δόρυ συγκρουσθὲν ἐπὶ τῆς χρυσῆς ἀσπίδος καὶ ἡ γλαὺξ ἐν τῷ ἅμα πετάξασα ἀπὸ τῶν ἀντηχούντων εἰσέτι ἐρειπίων, ἐξέβαλε τὴν μελαγχολικὴν αὐτῆς κραυγὴν καὶ ἠκολούθησε τὴν θεὰν ἥτις ἐγένετο ἄφαντος διὰ τῶν κιόνων τοῦ ναοῦ της.

Τότε ἡ τεθλιμμένη ἐκείνη γυνὴ ἔκαμε βήματά τινὰ ἵνα ἀναχωρήσῃ, ἀλλ' ἰδοῦσά με ἐπροχώρησε πρὸς τὴν γωνίαν ἔνθα ἐκαθήμην καὶ προσηλώσασα ἐπ' ἐμοῦ τοὺς δακρύοντας ὀφθαλμούς της μοι εἶπε μετὰ φωνῆς γλυκείας ἀλλ' ἐπιτακτικῆς.

«Ὦ παῖ Μακεδών, ἡ χώρα ἐν ᾗ εἶδες τὸ φῶς στενάζει ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ὑβριζόντων αὐτὴν καὶ σὺ καθεύδῃς ἐνταῦθα μικροψυχῶν καὶ εἰς ἀγόνους σκέψεις κατατρίβων τὸν χρόνον; Ἀπορεῖς πρὸς τί νὰ τραπῇς; ἀλλὰ μὴ λησμόνει ὅτι ὁ Ἕλλην τοῦ σταδίου αὐτοῦ ἀρχόμενος εἰς τὴν πατρίδα του μόνην ὀφείλει ν' ἀποβλέπῃ.

Τεθλιμμένη καὶ δειλιῶσα ἀπέρχομαι ἐκεῖ ἔνθα ἡ φωνὴ τῆς θεᾶς μὲ καλεῖ, ὦ τέκνα τῆς Ἑλλάδος, ὦ ἀπόγονοι τῶν Μαραθωνομάχων ἀκολουθήσατε τὴν ἀλγοῦσαν πατρίδα σας. Δὲν σᾶς ὑπόσχομαι κλέος, δὲν σᾶς ὑπόσχομαι στέφανον, ἡ παγετώδης πνοὴ τοῦ Βορρᾶ ἀπεμάρανε καὶ τὰς τελευταίας μου δάφνας, ἀλλ' ὁ Ἕλλην ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ἐργαζόμενος, αἰσχύνεται νὰ κατέλθῃ μέχρι τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς μικροφιλοτιμίας. Ἴδετε ποία ἐπιγραφὴ σταματᾷ τὸν διαβάτην ἐπὶ τῆς γῆς, ἥτις καλύπτει τὰ ὀστᾶ τῶν ὑπὲρ ἐλευθερίας πεσόντων; Ἡ σελήνη μόνη ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς τῆς νυκτὸς ἀποκαλυπτομένη μετὰ σεβασμοῦ χαιρετᾷ τοὺς τόπους ἔνθα κοιμῶνται οἱ τῆς νεωτέρας ἱστορίας ἥρωες! Ἀλλ' ἱκανὴ δόξα εἶναι διὰ τὰ εὐγενῆ ἐκεῖνα τέκνα μου ἡ συναίσθησις τοῦ ὅτι ἀναπαύονται ὑπὸ τὸν αἴθριον τῆς Ἑλλάδος οὐρανόν, ἐπὶ τῆς γῆς, ἣν ἐξηγόρασαν διὰ τοῦ ἰδίου των αἵματος. Ὕπαγε καὶ σὺ εἰς τὸ πεδίον τοῦ κινδύνου, ὕπαγε τέκνον ἀτυχές, ὑπὲρ τοῦ διανοητικοῦ τούτου ἀγῶνος ἐργαζόμενον νὰ προσφέρῃς τὴν ζωήν σου ὡς ὁλοκαύτωμα ἐπὶ τῶν ἐξυβριζομένων βωμῶν μου. Καὶ ὅταν ἀπηυδηκὼς καὶ τεθλιμμένος κλίνῃς ἵνα ἀναπαυθῇς, ὡς ἀναπαύεται ὁ μαχητὴς ἐν μέσῳ τῆς κλαγγῆς τῶν ὅπλων, ὅταν μόνος καὶ μακρὰν τῶν φιλτάτων σου ἀπενίσῃς πρὸς τὸν ἄγγελον τοῦ θανάτου μὴ μικροψυχήσῃς· διὰ μέσου τοῦ νεκρικοῦ σκότους θέλεις διακρίνει καὶ πάλιν τὴν παρήγορον τῆς πατρίδος σου μορφήν, ἥτις ὡς ἡ Ἄρτεμις τὸν πιστὸν αὐτῆς λάτρην, θέλει σε περιπτύξῃ φιλοστόργως εἰς τὰς ἀγκάλας της κατὰ τὴν ὑστάτην ἐπὶ γῆς στιγμήν σου. Τὸ χῶμα τῆς Μακεδονίας θέλει σε ἀποχωρίσει διὰ παντὸς ἀφ' ὅτι ἡ καρδία σου ἔχει φίλτατον ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκεῖ, διὰ παντὸς θέλεις ἐγκαταλείψει ἐρήμους ἐπὶ τοῦ ἀχανοῦς κόσμου ἐκείνους, οἵτινες σὲ ἀπεκάλουν τὸν φύλακα τῆς εὐδαιμονίας των ἄγγελον, τὸν γλυκὺν τῆς ζωῆς των προστάτην· ἀλλὰ θάρρει, εἶναι γλυκὺς ἐπίσης καὶ γαλήνιος ὁ ὑπὲρ ἐμοῦ θάνατος! Ἐπὶ τοῦ ταπεινοῦ σου τάφου ἀπωρφανισμέναι καρδίαι, θέλουσι χύνει ὡς σπονδὰς τὰ θερμὰ δάκρυα τοῦ ἄλγους των, ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐκείνου τῆς υἱικῆς στοργῆς, παῖς τεθλιμμένος ἀνακαλῶν τοὺς χαρακτῆρας τῆς μορφῆς σου, κλῖνον γόνυ μετὰ σεβασμοῦ, θέλει ἀείποτε ἐμπνέεσθαι τὴν πρὸς τὴν πατρίδα του ἀγάπην.

Βαθεῖα τότε σιγὴ διεδέχθη τοὺς λόγους της ἐκείνους, ἠθέλησα νὰ τῇ ὁμιλήσω ἀλλ' ἡ συγκίνησις μ' ἐξύπνησεν. Ἡ νὺξ εἶχεν ἀπέλθει ζοφερὰ καὶ θυελλώδης, ὀλίγοι τινὲς ἀστέρες τρέμοντες ἔλαμπαν ὑπεράνω τῶν τόπων ἐκείνων. Ἔκπληκτος ἠγέρθην τότε παρευθὺς καὶ κλίνας γόνυ ἀνεφώνησα.

«Ὦ Θεέ, μυστηριώδης Πρόνοια, ἡ ἐπὶ τὰς τύχας τῶν ἐθνῶν ἐφορεύουσα, Σὺ ὁ διὰ τῶν ἀνεξερευνήτων σου βουλῶν ἐν μέσῳ τρικυμιῶν καὶ κινδύνων τὴν εὐδαιμονίαν τῆς ἀνθρωπότητος παρασκευάζων, Σὺ μόνος ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς τῆς νυκτὸς εἶσαι ὁ μάρτυς τῆς ἀποφάσεώς μου. Ὀμνύω ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἀφιερῶ ἐμαυτὸν ὑπὲρ τῆς φίλης πατρίδος καὶ ἐάν ποτε λησμονήσω τὴν ὑπόσχεσίν μου ταύτην, ἐὰν οἱ λογισμοί μου ἀπομακρυνθῶσί ποτε ἀπὸ τῆς τύχης της, εἰς τὰ σκότει ἔνθα ὁ ἐνάρετος ἀναπαύεται, ἐκεῖ ἡ ὄψις τῆς ἀλγούσης πατρίδος, ἂς ἔλθῃ νὰ κατατάραξῃ τὴν ἡσυχίαν μου, ἐκεῖ ἡ μάστιξ τῆς συνειδήσεως, ἡ ἀδυσώπητος Ἐρινύς, ἂς διεγείρῃ τὴν ἐπίορκον καρδίαν μου.»

Εἶπον ταῦτα καὶ καταβὰς βραδέως τὸν λόφον τῆς Ἀκροπόλεως διηυθύνθην σύννους καὶ ἐκπεπληγμένος πρὸς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν. Ἰδοὺ διατί ἡ ἡμέρα ἐκείνη διὰ παντὸς μένει ἀνεξάλειπτος ἐκ τῆς μνήμης μου. Ἰδοὺ τίς ἀντὶ φίλου, ἀντὶ πατρός, μοὶ ἔδειξε τὴν ὁδόν, ἣν ὤφειλον ν' ἀκολουθήσω, καὶ ἔκτοτε πρὸς τὴν τεθλιμμένην ἐκείνην μορφὴν στρέφω ἀπαύστως καὶ σκέψεις καὶ αἰσθήματα. Ἀλλ' εἴθε ἡ διαδεχθησομένη τὴν καθ' ἡμᾶς γενεάν, νεολαία, εὐτυχεστέρα ἡμῶν νὰ δυνηθῇ ποτε ν' ἀπομάξῃ τῆς ἀλγούσης πατρίδος τὸ δάκρυ, εἴθε ἐπὶ τῶν ἡμερῶν της ἀκάματοι τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπόστολοι ἐκ τῶν διδασκαλείων τῆς Ἑλλάδος ὁρμώμενοι, νὰ φέρωσι τὰ νάματα τῆς παιδείας πρὸς τοὺς δυψαλέους ἀδελφούς· εἴθε Ἑλληνίδες ἐπὶ τῇ ἐθνικότητι αὐτῶν σεμνυνόμεναι, νὰ τείνωσιν χεῖρας ἀρωγοὺς πρὸς τὰς ἐν τῇ δουλωσύνῃ ἀδελφάς· εἴθε τέλος κἀγώ, τὸ ἐπίπονον τοῦ βίου διανύων στάδιον, νὰ ἴδω ὑποφῶσκον τὸ λυκαυγὲς τῆς ἀναγεννωμένης πατρίδος καὶ εἰς τὸ παρήγορον ἐκεῖνο θέαμα ἐπαναπαύων τὸ βλέμμα, νὰ κλείσω τοὺς ὀφθαλμούς εὔελπις ὅτι ὁ ἀστὴρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ θέλει καὶ πάλιν ἀνατείλει ζωογόνος καὶ τηλαυγής! γένοιτο, γένοιτο!

Ὑπὸ τῆς κυρίας Δ. Γ. Π.

ΤΟ ΚΑΡΣ

Τὸ πρὸ μικροῦ ἁλωθὲν Κὰρς εἶναι τὸ ἰσχυρότερον φρούριον τῆς Ἀρμενίας, ἡ δὲ ὁμώνυμος πόλις θεωρεῖται παρὰ τῶν Μουσουλμάνων ὡς ἁγία, διότι περικλείει τοὺς τάφους τῶν ἁγίων τοῦ Ἰσλὰμ καὶ τὰ σημαντικότερα τεμένη. Κατὰ τὸν ἑνδέκατον αἰῶνα τὸ Κὰρς ἐκυριεύθη, ἡ δὲ πόλις ἐλεηλατήθη παρὰ τῶν Σελγιούκων. Κατὰ τὸν δέκατον τρίτον αἰῶνα ἐκυρίευσαν αὐτὸ οἱ Μογγόλοι, καὶ περὶ τὸ **1387** τό τε φρούριον καὶ ἡ πόλις κατεστράφησαν, κατόπιν ὅμως ἀνῳκοδομήθησαν. Τῷ **1735** ὁ σάχης Ναδὶρ, μετὰ **100** χιλιάδων ἀνδρῶν, ἐπολιόρκησε τὸ Κὰρς, ὅπερ ἐσώθη, χάριν τῆς μεταξὺ Τουρκίας καὶ Περσίας διωμολογηθείσης συνθήκης. Τῷ **1828** τὸ Κὰρς ἐπολιορ-

κήθη παρὰ τῶν Ῥώσσων· μετὰ μικρὰν δὲ ἀντίστασιν, παρεδόθη, διότι ὁ Ὀθωμανὸς διοικητὴς δὲν ἐφρόντισε νὰ ὀχυρώσῃ τὴν ἀκρόπολιν. Κατὰ τὸν πόλεμον

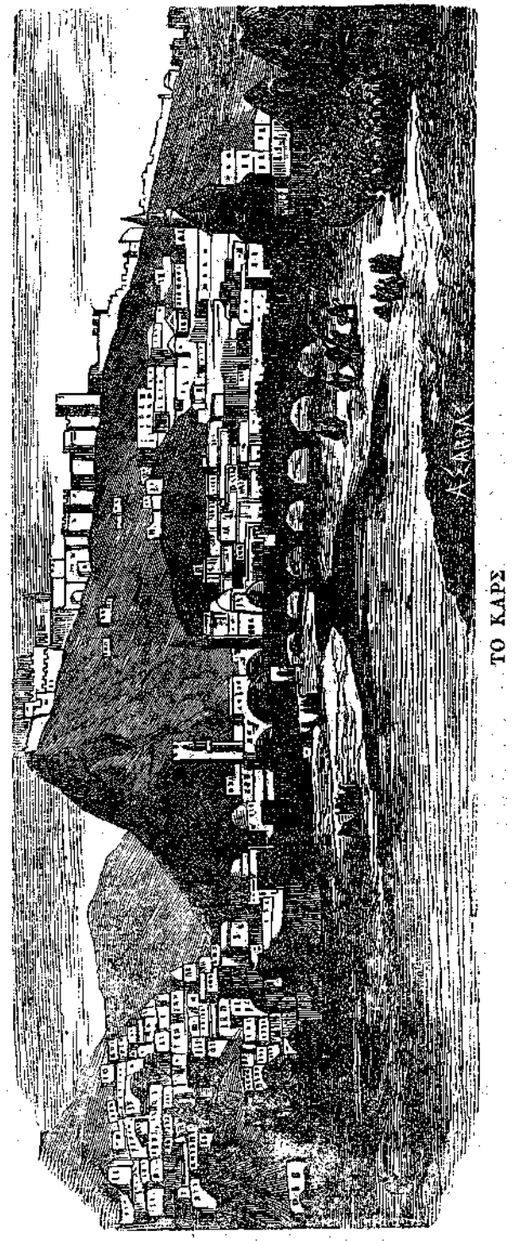

ΤΟ ΚΑΡΣ

τοῦ 1855 τὸ Κὰρς ὑπῆρξε τὸ θέατρον ἡρωϊκῆς ἀντιστάσεως. Τὰ τουρκικὰ στρατεύματα, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Βασσὶφ πασσᾶ, ἐκλείσθησαν εἰς τὸ παρὰ τοῦ Μουραβιὲφ πολιορκηθὲν φρούριον, ὅπερ ἀντέστη εἰς τέσσαρας τρομερὰς ἐφόδους, ἃς πάντοτε πολιορκούμενοι ἀπέκρουσαν διὰ τῆς λόγχης· τέλος δὲ, ἕνεκα ἐλλείψεως τροφῶν, ἡ φρουρὰ παρεδόθη, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τὰ φρούρια 40,000 Ῥώσσων.

Τὸ Κὰρς ἀπαρτίζεται ὑπὸ ἕνδεκα φρουρίων, ἡ δὲ ἀμυντικὴ ἐξ ὀχυρωμάτων γραμμὴ ἔχει ἔκτασιν 17 βερστίων.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑΞΟΣΚΩΛΗΚΟΣ

Ὁ μεταξοσκώληξ ὡς πάντα τοῦ εἴδους τούτου τὰ ἔντομα ὑφίσταται ποικίλας μεταβολὰς κατὰ τὸν βραχὺν αὐτοῦ βίον, καθ' ἑκάστην δὲ τούτων καὶ νέαν μεταμόρφωσιν πάσχει, λαμβάνων σχῆμα καθολοκληρίαν διάφορον ἐκείνου ὃ πρὶν εἶχε.

Μεταξὺ τῆς μεγάλης ποικιλίας τῶν ἐντόμων, τῶν ὑπὸ τῆς φυσικῆς ἱστορίας περιγραφομένων, ὁ μεταξοσκώληξ κατέχει τὴν ἀνωτάτην θέσιν. Οὐ μόνον ἡ προσοχὴ ἡμῶν ἐπισπᾶται εἰς τὴν ἔρευναν τῶν διαφόρων αὐτοῦ μεταμορφώσεων, ἐκ τῆς ἐπιθυμίας, τῆς πληρώσεως τῆς περιεργείας ἡμῶν ὡς ἐντομολόγων, ἀλλ' αἱ βιωτικαὶ ἡμῶν χρεῖαι ὠθοῦσιν ἡμᾶς ὁμοίως εἰς τὴν μελέτην τῆς φύσεως καὶ τῶν ἕξεων αὐτοῦ, ὅπως ὅσῳ τὸ δυνατὸν ἐπωφελέστερον δυνηθῶμεν νὰ ἐφαρμόσωμεν τὴν φυσικὴν αὐτοῦ φιλοπονίαν πρὸς ἡμέτερον κέρδος.

Οἱ μεταξοσκώληκες γεννῶνται ἐξ ὠῶν ἐχόντων μέγεθος κόκκου σινάπεως, καὶ παραγομένων κατὰ τὸ θέρος ἔκ τινος χρυσαλλίδος ὑποφαίου χρώματος. Τὸ χρῶμα αὐτῶν εἶναι κίτρινον· ἀλλὰ μετὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας λαμβάνουσι χρῶμα ὑποκυανοῦν. Ἐν κλίμασιν ἔχουσι συγκεκερασμένην τὴν θερμοκρασίαν, καὶ διὰ καταλλήλων προφυλάξεων, τὰ ὠὰ ταῦτα διατηροῦνται κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἄνοιξιν, ἄνευ κινδύνου προώρου ἐκκολάψεως. Ἡ περίοδος τῆς ἐκκολάψεως αὐτῶν δύναται νὰ ἐπισπευσθῇ ἢ βραδυνθῇ διὰ τεχνικῶν μέσων, ὥστε νὰ συμφωνῶσι πρὸς τὸν χρόνον καθ' ὃν ἡ φυσικὴ τροφὴ τοῦ ἐντόμου ὑπάρχει ἐν ἀφθονίᾳ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ.

Πᾶσαι αἱ περίεργοι μεταβολαὶ καὶ οἱ ἀγῶνες οἱ παρακολουθοῦντες τὴν ζωὴν τοῦ μεταξοσκώληκος τελοῦνται ἐν διαστήματι ὀλίγων ἑβδομάδων. Ἡ περίοδος αὕτη ποικίλλει τῶντι κατά τε τὸ κλίμα ἢ τὴν θερμοκρασίαν ἐν οἷς ζῇ· πᾶσαι αἱ βιωτικαὶ αὐτοῦ λειτουργίαι ἐπισπεύδονται, καὶ ἡ διάρκεια αὐτῶν κατ' ἀναλογίαν βραχύνεται, ἐκ τῆς θερμότητος. Μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ταύτην τὰ ἔργα αὐτοῦ εἰσὶν ὅμοια ἐν πᾶσι τοῖς κλίμασι, καὶ αἱ αὐταὶ μεταβολαὶ συνοδεύουσι τὴν πορείαν αὐτοῦ.

Αἱ τρεῖς διαδοχικαὶ καταστάσεις ὑπάρξεως ἃς διέρχεται τὸ ἔντομον τοῦτο, εἶναι ἡ τοῦ σκώληκος, τῆς χρυσαλλίδος καὶ τοῦ ἐντόμου. Ἡ πρόοδος τοῦ ἐντόμου ἐν τῇ ὡς σκώληκος καταστάσει αὐτοῦ διακρίνεται διὰ πέντε χωριστῶν σταθμῶν ὑπάρξεως.

Ὅταν πρῶτον ἐκκολαφθῇ τὸ ὠὸν, ὁ σκώληξ φαίνεται μέλας καὶ μικρὸς ἔχον περὶ τὸ ἓν τέταρτον δα-

κτύλου μῆκος. Ἡ πρώτη ἔνδειξις ζωῆς ἐν αὐτῷ φαίνεται ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ νὰ λάβῃ τροφὴν εἰς ζήτησιν τῆς ὁποίας δείκνυσι μείζονα δύναμιν μεταβατικῆς ἐνεργείας ἢ ὅσην ποτε ἄλλοτε. Τοσοῦτον ὀλίγον ποθεῖ τὴν μεταβολὴν ὥστε ἐν γένει δύναται νὰ ῥηθῇ, ὅτι αὐθορμήτως μόνον δὲν διατρέχει καθ' ὅλην τὴν ζωὴν αὐτοῦ, πλειότερον διάστημα τῶν τριῶν ποδῶν. Ἔτι καὶ ἂν πεινᾷ προσκολλᾶται εἰς τὸν σκελετὸν τοῦ φύλλου ἐξ οὗ τελευταῖον ἐτράφη, ἡ ὀσμὴ ὅμως νωπῶν φύλλων ἀμέσως προσελκύει αὐτόν. Ἡ δυσκινησία αὕτη τῶν μεταξοσκωλήκων καθίστησιν ἧττον ἐπίπονον τὴν φροντίδα τῶν ἀνατρεφόντων τοιούτους.

Ὀκτὼ περίπου ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐκκολάψεως, ἡ κεφαλὴ τοῦ σκώληκος καθίσταται καταφανῶς μείζων, τότε δὲ προσβάλλεται ἐκ τῆς πρώτης αὐτοῦ ἀσθενείας, διαρκούσης ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καθ' ἃς ἀποποιεῖται τροφὴν καὶ μένει ἀκίνητος ὡς ἐν ληθάργῳ. Ὁ μεταξοσκώληξ αὐξάνει ταχέως καὶ ἐν βραχεῖ χρόνῳ, τὸ δὲ βάρος αὐτοῦ πολλαπλασιάζεται ἐν διαστήματι ἑνὸς μηνός. Ἐὰν εἶχε μίαν δορὰν ἥτις θὰ ἐχρησίμευεν εἰς ὅλην τὴν ὡς σκώληκος κατάστασιν αὐτοῦ, δυσκόλως θὰ ἐξετείνετο αὕτη ἱκανῶς ὥστε νὰ χωρῇ τὸ ἔντομον μεγεθυνόμενον. Ἡ οἰκονομία τῆς φύσεως λοιπὸν θαυμασίως ἐροδίασε αὐτὸ μὲ ἔμβρυα ἄλλων δορῶν, προω-

Ὁ Στρατηγὸς **ΣΚΟΒΕΛΕΦ**.

ρισμένων διαδοχικῶς νὰ χρησιμεύωσιν· ἡ ἀσθένεια αὐτὴ τοῦ σκώληκος καὶ ἡ πρὸς τροφὴν ἀπαρέσκεια αὐτοῦ, πιθανῶς προέρχονται ἐκ τῆς πιέσεως τῆς δορᾶς, παραπολὺ μικρᾶς καταζάσης διὰ νὰ χωρήσῃ τὸ σῶμα αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ τέλος τῆς τρίτης ἡμέρας ἐκ τῆς πρώτης αὐτοῦ πρὸς τροφὴν ἀποποιήσεως, τὸ ζῶον φαίνεται, ἕνεκα τούτου, πολὺ καταβληθέν, καὶ ἰσχνόν, τοῦτο δὲ ὑλικῶς βοηθεῖ αὐτὸ εἰς τὴν ἐπίπονον ἐγχείρησιν τῆς ἀποβολῆς τῆς δορᾶς· ταύτην νῦν ἐπιτελεῖ διὰ προστρίψεων τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τῶν ἰνῶν τῶν περὶ αὐτὸ φύλλων· διασπάσαν δὲ διὰ τοιαύτης προστριβῆς τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς καὶ ἐξαγαγὸν καὶ τοὺς ἐμπροσθίους πόδας ἐξάγει καὶ τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ δέρματος. Ἡ ἐξαγωγὴ εὐκολύνεται διὰ τῆς ἐκχύσεως ὑγροῦ δι' οὗ γίνεται τὸ δέρμα ὀλισθηρόν, πρὸς τούτοις δὲ διὰ συγχρόνου ἐκχύσεως καὶ νημάτων τινῶν μετάξης τὰ ὁποῖα προσκολλῶνται ἐπὶ τοῦ μέρους ἐφ' οὗ ἵσταται τὸ ἔντομον, ἐπιφέροντα ἀντίστασιν τινὰ ἵνα ἐκσυρθῇ τὸ δέρμα εὐκολώτερον.

Ἡ ἐκδορὰ εἶναι τοσούτῳ πλήρης ὥστε οὐ μόνον ὁλόκληρον τὸ κάλυμμα τοῦ σώματος ἀπορρίπτεται, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν ποδῶν. ὁλόκληρον τὸ κρανίον, καὶ αὐτοὶ οἱ σιαγῶνες μετὰ τῶν ὀδόντων. Τὰ διάφορα ταῦτα μέρη δύνανται καὶ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ νὰ ὁραθῶσιν.

Δύο ἢ τρία λεπτὰ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν προσπαθειῶν του ὁ σκώληξ ὁλοσχερῶς ἀπαλλάσσεται, καὶ πάλιν φαίνεται ὑγιὴς καὶ ἰσχυρὸς, τρώγων ἀπλήστως τὰ φύλλα. Ἐνίοτε συμβαίνει τὸ ἐξωτερικὸν δέρμα νὰ μὴ ἀποσπᾶται καθολοκληρίαν, ἀλλὰ νὰ διασπᾶται καὶ νὰ ἀφίνει δακτυλιοειδὲς τμῆμα, προσκολλημένον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ σώματος, ἐξ οὗ μεθ' ὅλας του τὰς προσπαθείας τὸ ἔντομον δὲν δύναται ν' ἀπαλλαγῇ. Μετά τινα προσπάθειαν, ὁ θάνατος συνήθως περαίνει τὰς ἀλγηδόνας τοῦ ἐντόμου.

Σκώληκες νεωστὶ ἀπαλλαγέντες τῆς δορᾶς των εὐκόλως διακρίνονται ἄλλων ἐκ τοῦ ὠχροῦ χρώματος καὶ τῶν πτυχῶν τοῦ δέρματος αὐτῶν. Ἀλλ' αἱ πτυχαὶ ταχέως ἐκλείπουσιν ἕνεκα τῆς παχύνσεως καὶ αὐξήσεως τοῦ ἐντόμου τρέχοντος ἀδιακόπως ἐπὶ πέντε ἡμέρας. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον αὐξάνει εἰς μῆκος ἡμίσεως δακτύλου. Ἐὰν προσθληθῇ ἐκ δευτέρας ἀσθενείας, ἣν ἐπακολουθεῖ δευτέρα ἐκδορὰ, ὁ τρόπος τῆς τελέσεως ταύτης εἶναι ἀκριβῶς ὡς ὁ ἀνωτέρω περιγραφείς. Ὁ ὄρεξις του τότε ἐπανέρχεται, καὶ ἐξακολουθεῖ ἐπὶ πέντε ἡμέρας κατὰ τὰς ὁποίας τὸ μῆκος του αὐξάνει εἰς τρία τέταρτα δακτύλου· τότε δὲ ὑφίσταται τὴν τρίτην ἀσθένειαν καὶ ἐκδοράν. Πέντε ἡμέραι τροφῆς ἐπακολουθοῦσι, μεθ' ἃς ἡ τετάρτη ἀσθένεια ἔρχεται, καὶ ἀπορρίπτει τὸ δέρμα του διὰ τελευταίαν φορὰν, ἐν τῇ ὡς σκώληκι μορφῇ αὐτοῦ. Ἔχει δὲ τότε μῆκος ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἢ δύο δακτύλων. Τῆς τελευταίας ταύτης μεταβολῆς τελεσθείσης ὁ σκώληξ καταβιβρώσκει τὴν τροφήν του ἀπλήστως, καὶ αὐξάνει ταχέως ἐπὶ δέκα ἡμέρας.

[Ἕπεται συνέχεια.]

Η ΡΟΖΑ

Η ΤΑ ΔΥΟ ΦΡΟΥΡΙΑ

[Συνέχεια· ἴδε ἀριθ. 21.]

Ἐλησμόνησα νὰ σᾶς εἴπω, ἀναγνῶσταί μου, ὅτι, ὅτε ὁ θυρωρὸς ἐπεσκέφθη τὸ δεσμωτήριον μετὰ τῆς Ῥόζας, ἔδειξε πρὸς αὐτὴν θύραν ὄχι μακρὰν τοῦ δωματίου τοῦ Ἐλβέρτου, διὰ τῆς ὁποίας ἠδύνατό τις νὰ εἰσέλθῃ εἰς μικρὸν κῆπον περικλειόμενον ὑπὸ ὑψηλῶν τοίχων, καὶ εἶπεν. «Ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει διαταγὴ ἐναντία, ἔχω κατὰ νοῦν ν' ἀφίνω τὸν Ἱππότην νὰ περιπατῇ εἰς αὐτὸν, ὅταν ὁ καιρὸς ἦναι καλός». Τοῦτο βεβαίως δὲν ἐλησμόνησεν ἡ Ῥόζα, ἀλλὰ τὸ ἀνέφερεν εἰς τὸν στρατιώτην, ὅστις ἔβαλεν εἰς τοῦτον τὸν μικρὸν κῆπον κάθισμα καὶ μικρὰν τράπεζαν. Ἐνταῦθα ὁ Ἱππότης Ἐλβέρτος γευματίσας ἔμεινεν ὀλίγας ὥρας ἀπολαύων· μετ' εὐχαριστήσεως τὸν καθαρὸν ἀέρα ἔλαβε δὲ ἀναψυχήν τινα ἐκ τῆς καλῆς τροφῆς. Ἐνθυμεῖσθε δὲ ὅτι, ὅτε ἠχμαλωτίσθη ἦτο ἀδύνατος ἕνεκα τῆς ἐκ τοῦ τραύματος ἀσθενείας του. Ἤδη δὲ ἐπὶ πολὺν καιρὸν τρεφόμενος μόνον μὲ ἄρτον, ὕδωρ καὶ ἄθλιον ζωμόν, ἠδυνάτησε τοσοῦτον, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ συνδιαλέγηται πολλὴν ὥραν, ὅσον εὐάρεστος καὶ ἂν ἦτο ἡ συνομιλία. Οὕτως ἐπί τινας στιγμὰς ἔμενε σιωπηλός, ἔθετε τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ πολυτίμου τέκνου του, ἐμειδία μετὰ στοργῆς, καὶ ἐφίλει τὴν μελαγχρινὴν παρειάν της! Πολλαὶ βεβαίως προσευχαὶ ἐγίνοντο καὶ εὐχαριστίαι ἀνεπέμποντο ἐν τῷ κήπῳ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὑπὸ τῶν εὐγνωμόνων καρδιῶν. Ἀληθῶς αὕτη ἦτο εὐτυχὴς ἡμέρα, τὴν ὁποίαν πολλάκις ἐνθυμοῦντο. Ὅτε δὲ τέλος ἐπέστρεψεν εἰς τὸ δωμάτιόν του ὁ Ἱππότης, εἶδεν ὅτι ὁ γέρων στρατιώτης εἶχε φιλοπόνως καθαρίσει αὐτὸ ἐπενεγκὼν καὶ πολλὰς βελτιώσεις. Ἐπὶ τῆς ἀπουσίας δὲ τοῦ θυρωροῦ, ἥτις διήρκεσε δυοεβδομάδας, κατάλληλος τροφὴ παρεχομένη καθ' ἑκάστην ὠφέλησεν ἐπαισθητῶς τὸν ἀγαθόν μας Ἱππότην. Αὐγὰ καὶ ἄλλα εἴδη τροφῆς ἐκόμιζεν ἡ Ἀγνὴ, αἱ συχναὶ ἐπισκέψεις τῆς ὁποίας δὲν ἐπροξένουν δυσαρέσκειαν, διότι ἔφερεν ὀπωρικὰ καὶ ἄνθη πρὸς τὰ παιδία ἢ δῶρόν τι πρὸς τὴν μητέρα αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ὁ θυρωρὸς καὶ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ δὲν ἔτυχε νὰ ἐταξειδεύσωσι πάλιν, σπανίως ἡ Ῥόζα ἔβλεπε τὸν πατέρα της, ἐκτὸς κατὰ τὴν συνήθη ὥραν καθ' ἣν ἐκόμιζε πρὸς τοὺς φυλακισμένους τὴν ἐλεεινὴν τροφήν των· ὁ δὲ πατὴρ εἶχεν ἀπαγορεύει τὴν νυκτερινὴν ἐπίσκεψίν της ἀφοῦ εἶχεν εὐκαιρίαν νὰ τὴν βλέπῃ κατὰ τὴν ἡμέραν. Τὴν δὲ πρώτην φορὰν καθ' ἣν ὁ θυρωρὸς μετὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἐπεσκέφθη τοὺς φυλακισμένους, ἡ Ῥόζα ἠκολούθησεν αὐτὸν παρευθὺς ἄνευ προσκλήσεως καὶ μετὰ ταπεινοφροσύνης εἶπεν, «ἀγαθέ μου Κύριε, ἐξετέλεσα προσεκτικῶς πάσας τὰς παραγγελίας σας καὶ ἐτόλμησα νὰ πράξω καὶ τι περισσότερον· ἐνθυμουμένη δηλαδὴ ὅσα εἴπατε περὶ τοῦ πλησίον τοῦ δωματίου τοῦ Ἱππότου κήπου, ἐπέτρεψα εἰς αὐτὸν νὰ περιπατῇ πολλάκις ἐντὸς αὐτοῦ· ἦτο δὲ τοσοῦτον ὠχρὸς καὶ ἀδύνατος, ὥστε ἐνόμισα ὅτι ὁ καθαρὸς ἀνὴρ ἠδύνατο νὰ τὸν ὠφελήσῃ.

Ἂν δὲ κατὰ τοῦτο ἔπταισα, παρακαλῶ νὰ μοὶ συγχωρήσητε καὶ ὑπόσχομαι ὅτι θέλω προσπαθῆ νὰ μὴ σᾶς δυσαρεστήσω πάλιν· ἡμέραν δέ τινα, καθ' ἣν ἐκεῖνος ἦτο ἐν τῷ κήπῳ, ὁ γέρων στρατιώτης ἐκαθάρισε καλῶς τὸ δωμάτιόν του, ὡς θέλετε ἴδει αὐτό.» Ὁ δὲ θυρωρὸς ἀκούσας ταῦτα ἐξεπλάγη καὶ σιωπῶν ἐπὶ ὀλίγας στιγμάς, ἔπειτα εἶπε, «χαίρω διότι ἀνέφερες ταῦτα εἰς ἐμὲ μὲ εἰλικρίνειαν· καὶ ἐπειδὴ ὁ μὲν δεσμώτης δὲν ἐδραπέτευσεν ὁ δὲ κύριός μου δὲν ἀπηγόρευσε τὴν ἀπόλαυσιν καθαροῦ ἀέρος καὶ τὴν περιδιάβασιν ἐν τῷ κήπῳ, καλῶς ἔπραξας ἐπιστρέψασα ταῦτα· ἀλλὰ γίνωσκε καλῶς, ὅτι ἐὰν διά τινος μέσου ἔφευγε τοῦτο ἤθελεν ἐπιφέρει τὴν καταστροφὴν καὶ ἐμοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας μου! Καὶ ἐὰν ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ἐφείδετο τῆς ζωῆς μου ὁ Ἱππότης Ἐμβῆς, οὐδέποτε ὅμως ἤθελε μοὶ συγχωρήσει διὰ τὸ μέγα τοῦτο ἔγκλημα, ὡς αὐτὸς τὸ θεωρεῖ. Ἡ δὲ Ῥόζα ὑπεσχέθη ὅτι οὐδέποτε θέλει ἐνθαρρύνει τὴν δραπέτευσιν ἐκ τοῦ Φρουρίου τῶν Αἰχμαλώτων φιλακισμένου τινός. Οὕτως ἀτενίσας ὁ θυρωρὸς πρὸς τὴν γλυκεῖαν καὶ νοήμονα φυσιογνωμίαν αὐτῆς, παρεδέχθη τὴν διαβεβαίωσίν της.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΖΩΑ.

ΚΕΦ. ΙΖ'.—ΟΙ ΜΥΟΝΕΣ.

Εἴπομεν τινα περὶ τῶν μυόνων. Δὲν ὑπάρχει κίνησις ἐν τῷ σώματι μὴ γινομένη παρ' αὐτῶν. Κινοῦσι τὰ ὀστᾶ, καὶ κινοῦσιν ἐπίσης καὶ ἕτερα μέρη, ὡς τὴν γλῶσσαν, τὰς γωνίας τοῦ στόματος, τοὺς ὀφθαλμοὺς, τὰ βλέφαρα. Ἀλ.

Ἀλλὰ πῶς τοῦτο γίνεται; Τάνυσον τεμάχιον ἰνδικοῦ κόμμεως μὲ τὰς ἰδίας σου χεῖρας. Ἄρες το ἔπειτα, καὶ θέλει ἀφ' ἑαυτοῦ βραχυνθῆ. Ὅταν μῦς τις ὠθεῖ ἓν ὀστοῦν βραχύνεται ὡς ἡ λωρὶς αὕτη τοῦ ἰνδικοῦ κόμμεως. Ἀλλ' ἡ αἰτία τῆς βραχύνσεως αὐτῆς εἶναι διάφορος. Ὁ νοῦς ποιεῖ τὸν μῦν νὰ βραχυνθῇ. Σκέπτεσθε νὰ κάμψετε τὸν βραχίονά σας. Ταχὺ δὲ ὡς ὁ λογισμὸς περνᾷ τι διὰ τῶν νεύρων εἰς τὸν μῦν τὸν δυνάμενον τοῦτο νὰ πράξῃ, καὶ οὗτος, βραχύνεται καὶ κάμπτει τὸν βραχίονα.

Ἰδοὺ σχῆμα δεικνύον τὸν μῦν κάμπτοντα τὸν βραχίονα, ἐπίσης καὶ τὸν μῦν τὸν καθιστῶντα αὐτὸν εὐθύν. Πάντες οἱ ἄλλοι μῦς τοῦ βραχίονος παραλείπονται ἵνα ἴδητε μόνον πῶς οὗτοι λειτουργοῦσιν. Ἴδετε τὸν μῦν ὑπὸ σημεῖον *α* ὅτι ὅταν οὗτος βραχύνεται ἀνεγείρει τὸν βραχίονα, ἤτοι τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ βραχίονος ὅπερ εἶναι κάτω τοῦ ἀγκῶνος. Ὁ μῦς *β* φέρει ἀ θετον ἀποτέλεσμα. Ἡ ἄκρα τοῦ μύονος τούτου συνδέδεται πρὸς τὴν ἄκραν τοῦ ἀγκῶνος, ὅταν δὲ βραχύνεται καταβιβάζει τὸν πῆχυν καὶ εὐθύνει τὸν βραχίονα.

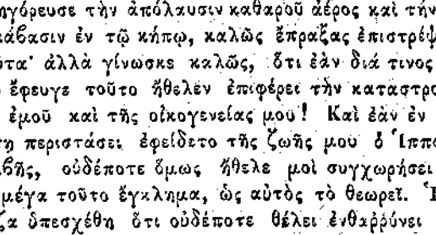

Ὅταν μῦς τις βραχύνεται, ὀγκοῦται. Εὐθύνατε τὸν βραχίονάς σας, εἶτα δὲ πιάσατέ τον διὰ τῆς ἑτέρας χειρός σας ὀλίγον ἄνω τοῦ ἀγκῶνος, νῦν δὲ κλίνετε τὸν βραχίονα ὅσον δύνασθε δυνατώτερον, θέλετε δὲ τότε αἰσθανθῆ τὸν μῦν ἐπὶ τοῦ βραχίονος ὀγκούμενον καὶ σκληρυνόμενον ἐφ' ὅσον ἔχετε ἐπ' αὐτοῦ τὴν χεῖρα σας.

Οἱ μῦς εἰσὶ τὸ σαρκῶδες μέρος τοῦ σώματος. Τὸ κρέας τῶν ζώων γίνεται ἐκ μυόνων. Δὲν ἔχουσι τὸ αὐτὸ χρῶμα ἐν πᾶσι τοῖς ζώοις. Ἔν τισι εἰσὶν ἐρυθροί, ἐνῷ ἕν ἑτέρος εἰσὶ χρώματος ὑπερύθρου. Τὸ κρέας τοῦ βοὸς εἶναι βαθὺ ἐρυθροῦν, καὶ λίαν διαφέρει τοῦ τῶν ὀρνίθων. Οἱ μῦς τῶν ὀρνίθων εἶναι ἔτι ἀνοικτοτέρου χρώματος.

Ὁ βραχίων κάτωθι τοῦ ἀγκῶνος εἶναι λίαν σαρκώδης. Οἱ πλεῖστοι τῶν κινούντων τοὺς δακτύλους ὑπάρχουσιν ἐν τῇ κατωτέρῳ εἰκόνι. Πιάσατε τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ βραχίονος μετὰ τῆς ἑτέρας χειρός σας, ἐνῷ κινεῖτε τοὺς δακτύλους καὶ θὰ αἰσθανθῆτε τοὺς μῦς πῶς βραχύνονται ὅπως ὠθήσωσι τοὺς δακτύλους.

Ἡ παρατεθειμένη εἰκὼν δεικνύει τοὺς μῦς ἐν τῷ σαρ-

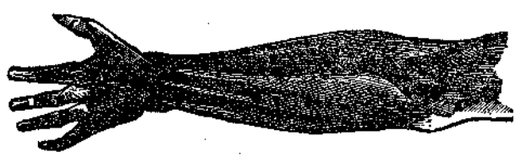

κώδει τούτῳ μέρει τοῦ βραχίονος. Βλέπετε ὅτι εἰσὶν ἱκανῶς μεγάλοι. Ὁ καρπὸς εἶναι πολὺ λεπτός. Δὲν ὑπάρχουσιν ἐκεῖ μῦς· ὑπάρχουσι στιλπναὶ, ὀμαλαὶ χορδαὶ, ἐξερχόμεναι ἀπὸ τῶν μυῶν εἰς τοὺς δακτύλους. Οἱ μῦς ὠθοῦσι τοὺς δακτύλους διὰ τῶν χορδῶν τούτων. Δύνασθε νὰ ἴδητε τὴν κίνησιν τῶν χορδῶν τούτων καθαρῶς ἐπὶ τοῦ ἀντιθέτου μέρους τοῦ καρποῦ λεπτῆς χειρὸς καθόσον οἱ δάκτυλοι κινοῦνται.

Ὑπάρχουσι μόνον τινὲς μικρότατοι μῦς ἐν τῇ χειρὶ, ὡς οἱ ἐξαπλοῦντες τοὺς δακτύλους, καὶ οἱ συστέλλοντες αὐτούς. Ἐὰν κινήσητε τοὺς δακτύλους σας κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, θέλετε ἴδει ὅτι οἱ μῦς, οἱ τοσοῦτον ἐλαφρὰν ποιοῦντες ἐργασίαν, δὲν πρέπει νὰ ὦσι μεγάλοι καὶ ἰσχυροί. Οἱ μῦς οἱ σκληρὰν ποιοῦντες ἐργασίαν τῆς χειρὸς εἰσὶν ἐπὶ τοῦ βραχίονος. Εἰσὶ μέγιστοι, διότι ἐὰν δὲν ἦσαν οὕτω, δὲν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ δράττωμεν τῶν πραγμάτων τοσοῦτον σφιγκτὰ, καὶ νὰ ὠθοῦμεν τοσοῦτον ἰσχυρῶς ὡς ἐνίοτε πράττομεν.

Ἴδετε νῦν διατὶ οἱ μεγάλοι οὗτοι μῦς εἰσὶ τοσοῦ-

τὸν μακρὰν ἀπὸ τοῦ μέρους ἔνθα ἐκτελοῦσι τὴν ἐργασίαν των. Ἐὰν ἐτίθεντο ἐν τῇ χειρὶ, θὰ τὴν καθίστων μεγάλην καὶ ὀγκώδη. Ἐτέθησαν ἑπομένως ἐν τῷ βραχίονι, ἔνθα ὑπάρχει χῶρος δι' αὐτοὺς, ἔχουσι δὲ μικρὰς, ἀλλ' ἰσχυροτάτας χορδὰς δι' ὧν ὠθοῦσι τοὺς δακτύλους. Δίδουσι δὲ εἰς τὸν βραχίονα, τὸ στρογγύλον καὶ πλῆρες ὑπερ καθιστᾶ τὸ σχῆμα αὐτοῦ κομψόν.

Δύνασθε νὰ ἴδητε τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς διευθετήσεως, ἐν τῷ ποδὶ τῶν πτηνῶν. Οἱ μεγάλοι μῦς οἱ κινοῦντες τοὺς δακτύλους εἰσὶ περὶ τὴν κνήμην, μικραὶ δὲ καὶ ἰσχυραὶ χορδαὶ ἐκτείνονται ἀπ' αὐτῶν εἰς τοὺς δακτύλους.

Ὡς οἱ μῦς οἱ κινοῦντες τοὺς δακτύλους τῆς χειρὸς εἰσὶν ἐπὶ τοῦ βραχίονος οὕτω καὶ οἱ μῦς οἱ τοὺς δακτύλους τῶν ποδῶν κινοῦντες κεῖνται ἐπὶ τῆς κνήμης. Ἐὰν οἱ μῦς ἐτίθεντο ἐπὶ τοῦ ποδὸς, θὰ τὸ καθίστων ὀγκῶδες, συγχρόνως δὲ ἡ κνήμη θὰ ἦτον ἄσχημος ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῆς πληρότητος ἐκείνης ἣν νῦν ἔχει.

Ἔν τε τῷ καρπῷ τῆς χειρὸς καὶ τῷ ἀστραγάλῳ οἱ τένοντες εἰσὶ σφιγκτὰ συνδεδεμένοι. Ἐὰν δὲν ἦσαν οὕτω θὰ ἐξήρχοντο τῆς θέσεώς των. Τοῦτο θὰ συνέβαινε κυρίως εἰς τοὺς μέχρι τῶν δακτύλων τῶν ποδῶν προβαίνοντας τένοντας.

Οἱ μῦς ἔχουσι παντὸς εἴδους σχῆμα τινὲς εἰσὶ μέγιστοι καὶ τινὲς εἰς ἄκρον μικροί. Πόσον μεγάλοι εἰσὶν οἱ μῦς τοῦ βραχίονος τοῦ χειριζομένου τὴν σφύραν καὶ τὸν πέλεκυν! Ἀλλὰ πόσον μικροὶ εἰσὶν οἱ μῦς οἱ κινοῦντες τὰς μουσικὰς χορδὰς ἐν τῷ λάρυγγι ὑμῶν ὅταν λαλεῖτε ἢ ᾄδετε! Οἱ μικροὶ οὗτοι μῦς ποιοῦσι πάντας τοὺς διαφόρους τόνους τῆς φωνῆς διὰ τῆς κινήσεως τῶν χορδῶν.

Εἴπομεν ἐν τῷ κεφαλαίῳ περὶ τῆς ἀκοῆς περὶ τῶν μικρῶν ὀστῶν τοῦ ὠτός. Ταῦτα ἔχουσι ἐλαχίστους μῦς, *α* καὶ *β* κινοῦντας αὐτά. Τὰ ὀστᾶ καὶ οἱ μῦς *α* καὶ *β* παρίστανται ἐν τῷ κατωτέρῳ σχήματι. Οἱ μῦς οὓς βλέπετε ἔχουσι τένοντας ἢ χορδὰς δι' ὧν κινοῦνται, καθ' ὃν τρόπον καὶ οἱ ἐν τῷ βραχίονι μῦς. Τά τε ὀστᾶ καὶ οἱ μῦς εἰσὶ μείζονα ἐν τῷ σχήματι τούτῳ ἢ ὅσον *β* εἰσὶν ἐν τῷ σώματι. Ὡς τὰ ὀστᾶ εἰσὶν ἐλάχιστα τῶν ὅσων ἔχομεν, οὕτω καὶ οἱ μῦς. Ὁ μηχανισμὸς τοῦ ὠτὸς εἶναι ἐλάχιστος μηχανισμός.

α 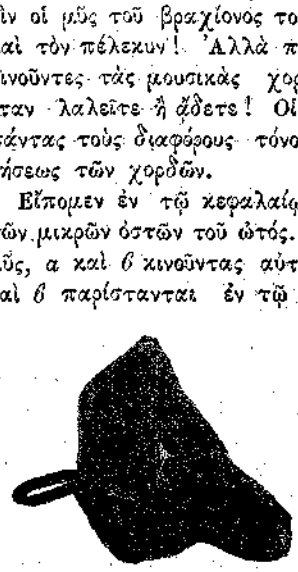

Τὰ πτηνὰ τὰ τοσοῦτον ταχέως ἐπὶ τῶν πτερῶν των ἱπτάμενα ἔχουσι μεγίστους μῦς κινοῦντας αὐτά. Οὗτοι, ποιοῦσι τὸ πλῆρες, στρογγύλον σῶμα τὸ ὁποῖον βλέπομεν ταῦτα ἔχοντα. Ἀλλ' οἱ μῦς οἱ κινοῦντες τὰς μουσικὰς αὐτῶν χορδὰς ἐν τοῖς μικροῖς λάρυγξιν αὐτῶν, εἰσὶ τοσοῦτον μικροὶ ὥστε δυσκόλως τις τοὺς εὑρίσκει.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Δυσάρεστα συμβάντα τῶν Ἀγγλικῶν σιδηροδρόμων.— Ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον ἐδημοσίευσε πρὸ μικροῦ τὸν ἀριθμὸν τῶν δυστυχημάτων, συμβάντων ἐπὶ τῶν γραμμῶν τῶν ἀγγλικῶν σιδηροδρόμων κατὰ τὸ 1876. Οἱ φονευθέντες ἀνέρχονται εἰς 1245, οἱ δὲ τραυματισθέντες εἰς 4723. Ἐκ τούτων ὁδοιπόροι φονευθέντες εἰσὶ 139, τραυματισθέντες 1883. Ὑπάλληλοι 673 φονευθέντες καὶ 2600 τραυματισθέντες.

Καθ' ὅλην ταύτην τὴν περίοδον διῆλθον ἐπὶ τῶν ἀγγλικῶν σιδηροδρόμων, ἐκτὸς τῶν συνδρομητῶν 538,287,295 ὁδοιπόρων, ἤτοι 31 περίπου ἑκατ. πλείους τοῦ προηγηθέντος ἔτους. οὕτως ἀναλογεῖ εἰς φονευμένος πρὸς 3,872,570 καὶ εἰς τετραυματισμένος ἐπὶ 287,867 ὁδοιπόρων. Τὸ 1875 ἡ ἀναλογία ἦτο εἰς φονευμένος ἐπὶ 3,783,000 καὶ εἰς τετραυματισμένος ἐπὶ 280,800 ὁδοιπόρων.

— Αἱ μεγάλαι ἐκκλησίαι.—Ἰδοὺ σύντομος καὶ περίεργος σημείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσώπων, ἅτινα δύνανται νὰ περιλάβωσιν αἱ μεγάλαι ἐκκλησίαι τοῦ κόσμου: Ἅγ. Πέτρος τῆς Ῥώμης 54,000, Μητρόπολις τοῦ Μιλάνου (ὁ Θόλος) 37,000, Ἅγ. Παῦλος Λονδίνου 25,000, Ἁγ. Σοφία Κωνσταντινουπόλεως 23,000, Παναγία τῶν Παρισίων 21,000, Μητρόπολις Πίζας 13,000, Ἅγ. Μάρκος Ἐνετίας 7,000 κ.λ.

— Ἐν Πεκίνῳ πωλεῖται ἀντὶ 100 χιλιάδων ταλλήρων τὸ ὀγκωδέστατον ἴσως σύγγραμμα τοῦ κόσμου, συγκείμενον ἐξ 6,109 τόμων καὶ φέρον τὸν τίτλον «Αὐτοκρατορικὴ συλλογὴ παλαιᾶς καὶ νέας φιλολογίας.» Ἡ ἐκτύπωσις τῆς κολοσσιαίας ταύτης Ἐγκυκλοπαιδείας ἤρξατο ἐν ἔτει 1722 ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Κάγκ-Χὶ διὰ μολυβδίνων χαρακτήρων χυθέντων ἐπὶ τούτῳ. Τὰ περισωζόμενα ἐν Σινικῇ πλήρη ἀντίτυπα εἶναι σπάνια.

— Ἡ νῆσος Μαδαγάσκαρα ἔχει μῆκος 980 μιλίων καὶ μέγιστον πλάτος 360. Ἐπιφάνειαν 228,570 τετραγωγικῶν μιλίων.

— Τὸ Ἰαπωνικὸν κράτος σύγκειται ἐκ μικρῶν καὶ μεγάλων νήσων ἀριθμουμένων εἰς 3800, ἐχουσῶν δὲ πληθυσμὸν 33, 110,825 κατοίκων

— Ὁ πληθυσμὸς τῶν Ἡνωμένων πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς κατὰ τὸ ἔτος (1776) τῆς κηρύξεως τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῶν ἦν καὶ τῶν δούλων περιλαμβανομένων 2,614, 300. Πληθυσμὸς τῷ 1877, πάντων ἐλευθέρων, 42,856,000.

Λύσις Αἰνίγματος Ι'

Πυρίτης—Πίτυς.

Ἔλυσεν αὐτὸ ὁ κ. Π. Στεφανίδης (Σμύρνη).

Λύσις Γρίφου 11.

Φρουρος—τ—υς—αρ—ετη—σ—η—R—γασ—ια—S—τι

Φρούρὸς τῆς ἀρετῆς ἡ ἐργασία ἐστι[ν].

Ἔλυσαν αὐτὸν οἱ κκ. Π. Γ. Λαζαρέτου, Ι. Β. Σαπουντζάκης, Μ. Ι. Παπαδιαμαντόπουλος, Ν. Θ. Καρέκλης (Ἀθῆναι), Γ. Μπονσινιὸρ (Ζάκυνθος), αἱ κκ. Ἀσπασία Χαριτοπούλου (Πῦργος) καὶ Μ. Ζηκάκη (Σῦρος), ὁ κ. Π. Γ. Κ. (Πειραιεύς) καὶ Π. Στεφανίδης (Σμύρνη).

ΣΗΜ. Παρακαλοῦνται οἱ λύται τῶν λογοπαιγνίων νὰ μὴ περιφρονῶσι τὰ δυσκολώτερα.—Μόνον τῶν συνδρομητῶν τὰ ὀνόματα καταχωροῦνται καὶ ταῦτα ὅταν φθάσωσιν εἰς τὸ Γραφεῖον 8 ἡμέρας πρὸ τῆς διανομῆς τοῦ ἑπομένου ἀριθμοῦ.

ΑΙΝΙΓΜΑ ΙΑ'.

Ἄνευ ἐμοῦ δὲν δύνασαι νὰ ζήσῃς ἐν τῷ κόσμῳ.
Ὁ τῆς καρδίας φύλαξ σου, σὲ εἶπον τὸνομά μου.
Τὴν κεφαλήν μου ἔκοψας ; εἰς σύνοικον πιστόν σου,
Κ' εἰς σύντροφον ἀχώριστον κατέστησάς με πάλιν. Α Σ.

Ὁ κ. Μάνωφ, καθηγητὴς τῆς γαλλικῆς καὶ γερμανικῆς γλώσσης μετῴκησε εἰς τὴν οἰκίαν Δ. Φύτιζα, ὁδὸς Πραξιτέλους ἀριθ. 3.

Τύποις ΑΘΗΝΑΪΔΟΣ.—Ὁδὸς Βουλῆς, ἀριθ. 29.